

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODNOGA GOSPODARSTVA

2929

Na temelju članka 55. stavka 4. Zakona o šumama (»Narodne novine«, br. 140/05 i 82/06), ministar poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva donio je

PRAVILNIK

O UTVRĐIVANJU NAKNADE ZA PRENESENA I OGRANIČENA PRAVA NA ŠUMI I ŠUMSKOM ZEMLJIŠTU

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuje se način utvrđivanja naknade (u dalnjem tekstu: naknada) za prenesena i ograničena prava na šumi i šumskom zemljištu.

Članak 2.

Naknada na šumi i šumskom zemljištu utvrđuje se kad se:

- suma i šumsko zemljište izdvoje iz šumskogospodarskog područja ako to zahtijeva opći interes,
- ograničavaju prava u slučajevima proglašenja šume zaštitnom šumom, odnosno šumom s posebnom namjenom,
- ograničavaju prava kod ustanavljanja prava služnosti u šumi ili na šumskom zemljištu.

Pravo na naknadu iz stavka 1. imaju Trgovačko društvo te vlasnik ili šumoposjednik šume ili šumskog zemljišta.

Ukoliko se šuma ili šumsko zemljište izdvoji iz šumskogospodarskog područja radi izgradnje

i održavanja regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina naknada se ne plaća.

II. UTVRĐIVANJE NAKNADA

Članak 3.

Naknada se sastoji od:

- naknade za šume,
- naknade za šumsko zemljište,
- naknade za smanjene općekorisnih funkcija šuma.

Ukupna naknada jednaka je zbroju naknada iz točki 1., 2. i 3. stavka 1. ovoga članka.

Za zaštitne šume i šume s posebnom namjenom obračunava se naknada za ograničena prava korištenja etata.

Članak 4.

Naknade se utvrđuju prema ovim grupama sastojina:

- a) plantaže, kulture i mlade sastojine
- b) srednjedobne i starije sastojine – sastojine starosti od ophodnje do početka zadnjeg dobnog razreda,
- c) stare sastojine– sastojine od početka zadnjeg dobnog razreda pa na dalje (mlađe za jedan dojni razred od ophodnje i na dalje),
- d) preborne sastojine,
- e) panjače, šikare, šibljaci, makije i garizi.

Članak 5.

1. Utvrđivanje naknada za šume

A) Naknada za plantaže, kulture i mlade sastojine utvrđuje se prema formuli:

$$V_m = c \left(1,0 + \frac{p}{100} \right)^m \quad (1)$$

tako da je:

- V_m – vrijednost sastojine
- c – trošak podizanja sastojine
- p – postotak prirasta vrijednosti
- m – starost sastojine, u koju se ne uračunava starost posađenih sadnica, reznica i sl. do vremena sadnje.

B) Naknada za srednjedobne i starije sastojine, ako se predaju budućem korisniku s drvnom zalihom, jednak je vrijednosti predmetne sastojine V_m prema formuli (1), tako da je:

- c – trošak podizanja sastojine
- p – postotak prirasta vrijednosti
- m – starost sastojine.

1. Za šume sa smanjenim obrastom utvrđenu naknadu treba umanjiti za ove postotke:

- za šume obrasta 0,5 – 0,59 za 20 %,
- za šume obrasta 0,6 – 0,69 za 10 %,
- za šume obrasta 0,7 – 1,0 ne umanjuje se

2. Za sastojine obrasta manjeg od 0,5 ne računa se vrijednost na navedeni način jer se takve šume, bez obzira na starost, smatraju zrelima za sjeću.

3. Obrast se utvrđuje uvidom u šumskogospodarski plan ili procjenom iz prirasno-prihodnih tablica.

4. Ako je korisnik prethodno posjekao i iskoristio postojeće drvo, naknada se obračuna tako da se vrijednosti V_m dodaju troškovi iskorištavanja te šume i odbije vrijednost izrađenih sortimenata. Troškovima iskorištavanja treba osim troškova sjeće i izrade, privlačenja odnosno iznosa na pomoćno stovarište te troškova utovara u prijevozno sredstvo pribrojiti i troškove izgradnje prometnica za predmetno gravitacijsko područje u zadnjih 10 godina, tako da se njihovi troškovi podijele s otvorenom površinom te dobiju troškovi po 1 ha, a oni se zatim pomnože s izuzetom površinom.

C) Utvrđivanje naknade za stare sastojine

1. Kad se šuma predaje u dubećem stanju, naknada je jednak stvarnoj vrijednosti drva predmetne sastojine na panju V_n .

2. Stvarna se vrijednost V_m utvrđuje ovako:

- obračuna se ukupna količina drva koja je utvrđena šumskogospodarskim planom, a iznimno

s pomoću prirasno-prihodnih tablica,

- procjeni se postotni udjel sortimenata,
- obračuna se njihova količina i vrijednost,
- odbiju se troškovi iskorištavanja šuma faze I. (sječa i izradba), faze II. (privlačenje na pomoćno stovarište) te troškovi utovara u prijevozno sredstvo.

Navedeni elementi za sve šume utvrđuju se iz redovnoga godišnjeg plana Trgovačkog društva.

3. Korisnik koji je posjekao i iskoristio drvo ima pravo na naknadu povećanih troškova iskorištavanja šuma faze I. i faze II. s troškovima utovara u prijevozno sredstvo.

Posebno se nadoknađuje vrijednost postojećeg podmlatka.

D) Utvrđivanje naknade za preborne šume

1. Visina naknada E jednaka je zbroju vrijednosti te sastojine Vm na panju (drvo iznad taksacijske granice) i vrijednosti podmlatka u toj sastojini. Izračunava se prema formuli:

$$E = V_1 \left(1,0 + \frac{p}{100}\right)^l + V_2 + V_3 + V_n \cdot p_v \quad (2)$$

tako da je:

- E – visina naknade za raznodbne sastojine
- V_1 – vrijednost na panju sastojine I. debljinskog razreda
- V_2 – vrijednost na panju sastojine II. debljinskog razreda
- V_3 – vrijednost na panju sastojine III. debljinskog razreda
- p – pripadajući postotak prosječnoga tečajnoga godišnjeg prirasta
- l – duljina je ophodnjice 10 godina
- V_m – ukupna vrijednost sastojine na panju ($V_1 + V_2 + V_3$)
- p_v – postotak vrijednosti podmlatka od V_m

2. Vrijednost sastojine na panju utvrđuje tako da se nakon izmjere sastojine dobiveni podaci razvrstaju na debljinske razrede:

I. debljinski razred 10 – 30 cm

II. debljinski razred 31 – 50 cm

III. debljinski razred > 51 cm

a zatim se obračuna količina drveta po debljinskim razredima, utvrdi njegova vrijednost, odbiju troškovi iskorištavanja šuma faze I. i faze II. s troškovima utovara u prijevozno sredstvo. Elementi se utvrđuju prema godišnjem planu poslovanja Trgovačkog društva.

3. Vrijednost sastojine na panju V_m jednaka je zbroju vrijednosti drva navedenih debljinskih razreda:

$$V_m = V_1 + V_2 + V_3 \quad (3)$$

Vrijednost ponika, podmlatka i mladiča izražena u postotku p_v od ukupne vrijednosti raznodbne sastojine V_m iznosi za:

- slabo pomlađenje 1 – 5 %,
- dobro pomlađenje 10 – 15 %,
- vrlo dobro pomlađenje 20 – 25 %.

Stanje se pomlađivanja utvrđuje na temelju šumskogospodarskog plana ili očevodom na terenu.

4. Kad korisnik posječe i iskoristi drvo, visina se naknade utvrđuje na način opisan u prethodnom stavku.

E) Utvrđivanje naknade za panjače, šikare, šibljake, makije i garige

- Za sastojine iz panja s kojima se gospodari prema načelima oplodne sječe, naknada se utvrđuje kao za visoke regularne šume. Troškove podizanja sastojina c za panjače treba umanjiti za 50 % zbog kraćeg razdoblja regeneracije.
- Za mlade degradirane panjače koje su prikladne za melioraciju naknada se utvrđuje kao za mlade nedegradirane sastojine, a od njezine se vrijednosti na panju odbiju troškovi potrebnii za melioracijske radove. Procjeni vrijednosti prethodi utvrđivanje postotka prirasta vrijednosti p na temelju troškova podizanja c analogne nedegradirane sastojine i vrednovanje drva V_n takve nedegradirane sastojine zrele za sječu. S pomoću navedenih elemenata utvrđuje se vrijednost V_m analogne nedegradirane sastojine koju treba umanjiti za troškove potrebnih melioracijskih radova V.

Visina naknade E za takvu mladu degradiranu panjaču za melioraciju obračunat će se prema formuli:

$$E = V_n - V = c \left(1,0 + \frac{p}{100}\right)^m - (V_1 + V_2 + V_3) \quad (4)$$

tako da je:

- E – naknada za mladu degradiranu panjaču za melioraciju
- V_m – vrijednost slične nedegradirane sastojine
- c – troškovi podizanja slične nedegradirane sastojine
- p – postotak prirasta vrijednosti slične nedegradirane sastojine
- m – starost predmetne mlade sastojine za melioraciju
- V₁, V₂, V₃ – troškovi potrebnih melioracijskih radova u pojedinim godinama.

3. Za mlade degradirane panjače u kojima stabla kakvoćom i svojstvima ne opravdavaju daljnju ophodnju pa se stoga smatraju zrelima za sječu, te za degradirane panjače približno ili potpuno zrele za sječu, visina se naknade E utvrđuje u visini cijene III. klase ogrjeva koja bi se postigla prodajom na panju.

4. Visina naknade E za šikare i makije utvrđuje se tako da se visina naknade za mladu degradiranu panjaču za melioraciju (formula 4) umanji s faktorom 0,2 do 0,5.

Članak 6.

- Trošak podizanja sastojina (c), za sve šume, utvrđuju se na temelju kalkulacije stvarnih troškova koju, svake godine, izrađuje Trgovačkog društva za namjene propisane člankom 2. stavkom 1. ovoga Pravilnika. Kalkulacija se izrađuje do 31. prosinca za narednu godinu.
- Postotak prirasta vrijednosti p utvrđuje se na temelju vrijednosti sastojine zrele za sječu V_n (na panju) i troškova podizanja sastojina c prema formuli:

$$V_n = c \left(1,0 + \frac{p}{100}\right)^n \quad (5)$$

tako da je:

- V_n – vrijednost na panju sastojine zrele za sječu
- c – trošak podizanja sastojine
- p – postotak prirasta vrijednosti
- n – ophodnja sastojine zrele za sječu.

3. Vrijednost na panju sastojine zrele za sječu V_n utvrđuje se na temelju tzv. modelne sastojine iz šumskogospodarskih planova ili na temelju prirasno-prihodnih tablica, pri čemu se za određenu vrstu drveća, propisanu ophodnju, obrast i omjer smjese odredi količina drva,

procijeni postotni udio sortimenata, obračuna količina sortimenata i njihova vrijednost te od nje odbiju troškovi iskorištavanja šuma (sječe i izrade, privlačenja odnosno iznosa na pomoćno stovarište te za utovar u prijevozno sredstvo).

4. Modelna sastojina iz točke 3 stavka 1. ovoga članka odabire se tako da se iz šumskogospodarskih planova ili prirasko prihodnim tablicama (stvarna količina drva za tu godinu starosti) odabere takva sastojina kojoj bi predmetna sastojina sličila u vrijeme njezine zrelosti za koju se izračunava naknada. Svi ostali elementi i troškovi uzimaju se prema projeku redovnoga godišnjeg plana odnosno rebalansa plana.

5. Postotak prirasta vrijednosti p utvrđuje se prema ophodnji modelne sastojine iz tablica za produljenje iz ove jednadžbe:

$$\left(1,0 + \frac{p}{100} \right)^n = \frac{V_n}{c} \quad (6)$$

6. Postotak prirasta vrijednosti »p« iznosi kako slijedi:

a) za sastojine iz sjemena:

- sve vrste hrastova – 2,50 %,
- jasen – 2,25 %,
- ostale vrste – 2,00 %,
- plantaže euroameričkih topola – 6,00 % i
- intenzivne kulture brzorastućih vrsta (borovac, duglazija i dr.) i intenzivne kulture euroameričkih topola u šumskom uzgoju – 4,00%.

b) za sastojine iz panja:

- sve vrste tvrdih listača osim bagrema, kestena i listača na kršu – 1,50%,
- bagrem, kesten te listače na kršu – 1,75% i
- meke listače – 2,00%.

2. Utvrđivanje naknada za šumska zemljišta

Članak 7.

Utvrđivanje naknade za zemljiše određuje se tako da se od Ministarstva financija, poreznih ureda zatraži prometna vrijednost zemljišta za dotičnu nekretninu (k. o. i kč. br.).

Ukoliko nema prometa šumskog zemljišta naknada će se obračunati prema najnižoj vrijednosti prometa poljoprivrednog zemljišta u istoj ili susjednoj katastarskoj općini.

Ako porezni uredi dostave prometnu vrijednost zemljišta u rasponu cijena za cijelu katastarsku općinu ili područje, obračunava se ponderirana cijena.

Prometna vrijednost šumskog zemljišta u građevinskom području jednaka je prometnoj vrijednosti građevinskog zemljišta.

Naknada za osnivanje služnosti na neobraslom šumskom zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske radi podizanja višegodišnjih nasada iznosi 80 kuna po hektaru godišnje a na šumskom zemljištu obraslom početnim ili degradacijskim razvojnim stadijima šumskih sastojina (šikare, šibljaci, makije i garizi) iznosi 200 kuna po hektaru godišnje.

Naknada za izdvajanje iz šumsko gospodarskog područja na neobraslom šumskom zemljištu i na zemljištu obraslom početnim ili degradacijskim razvojnim stadijima šumskih sastojina (šikare, šibljaci, makije i garizi) za potrebe građenja poduzetničkih zona, odlagališta komunalnog otpada i drugih infrastrukturnih objekata te golf-igrališta u skladu s prostorno-planskom dokumentacijom iznosi 1000 kn/ha a za područja posebne državne skrbi 500 kn/ha.

Članak 8.

Kada se izdvaja šumsko zemljište iz šumskogospodarskog područja, obračunava se 100 % utvrđene prometne vrijednosti zemljišta.

Članak 9.

Naknada za služnost na šumskom zemljištu obračunava se od njegove prometne vrijednosti i to:

- a) 50 % za obraslo šumsko zemljište
- b) 20 % za neobraslo šumsko zemljište
- c) 5 % za neplodno šumsko zemljište.

Naknada za služnost koja je vremenski ograničena obračunava se tako da se od naknade obračunate po stavku 1. ovoga članka uzme postotni iznos koji je jednak broju godina služnosti.

3. Utvrđivanje naknada za smanjene općekorisne funkcije šuma

Članak 10.

Smanjene općekorisne funkcije šume izračunavaju se kao razlika vrijednosti općekorisnih funkcija šume prije i nakon obavljenog zahvata u šumi (tablica OKFŠ-2, prilog 2).

Vrijednost općekorisnih funkcija novopodignute šume odnosno kulture, iz stavka 1. ovoga članka, jednaka je trošku podizanja novopodignute šume odnosno kulture do pete godine starosti, obračunatom po normativima Trgovačkog društva.

Općekorisne funkcije ne utvrđuju se ako se zahvat obavlja na neplodnom ili neobraslom šumskom zemljištu.

Članak 11.

Vrijednost uništenih ili smanjenih općekorisnih funkcija šuma određuje se bodovima, a njihove su vrijednosti za pojedine ocjene iskazane u tablici OKFŠ-1 (prilog 1).

4. Utvrđivanje naknada za ograničena prava korištenja etata

Članak 12.

Vlasnik ili šumoposjednik šume koja je proglašena zaštitnom šumom odnosno šumom s posebnom namjenom ima pravo na naknadu u iznosu za koji su umanjeni prihodi iz šume, odnosno povećani troškovi njezina održavanja:

- 1. zbog djelomičnog ograničenja korištenja zaštićenog objekta
- 2. odnosno zbog potpune zabrane korištenja tog objekta.

Članak 13.

Kad se ograničenje odnosi na djelomično ograničenje intenziteta sječe odnosno na potpunu zabranu sječe, utvrđuje se naknada E i to:

1. Kada se zabrana sječe odnosi na glavni prihod, tj. na drvo koje bi određena sastojina imala na kraju ophodnje, sadašnja vrijednost drva v koju bi ta sastojina imala krajem ophodnje utvrđuje se prema formuli:

$$v = \frac{V_n}{\left(1 + \frac{p}{100}\right)^n} \quad (7)$$

tako da je:

- v – sadašnja vrijednost drva na panju
- V_n – vrijednost drva na kraju ophodnje n
- p – postotak prirasta vrijednosti.

2. Kada se takvo ograničenje odnosi na sječu prethodnoga prihoda, potrebno je sadašnju vrijednost prethodnih prihoda V koje bi sastojina imala do kraja ophodnje utvrditi prema formuli:

$$V = v_1 \left(1,0 + \frac{p}{100}\right)^{n-d1} + v_2 \left(1,0 + \frac{p}{100}\right)^{n-d2} + \dots + \frac{1}{\left(1,0 + \frac{p}{100}\right)^{n-m}} \quad (8)$$

tako da je:

- V – sadašnja vrijednost proreda koje bi sastojina imala do kraja ophodnje
- v_1, v_2 – vrijednost na panju drva proreda
- d_1, d_2 – godine u kojima se predviđa proreda
- p – postotak prirasta vrijednosti
- m – starost sastojine
- n – ophodnja.

Članak 14.

Kada su ograničena prava korištenja, naknada se obračunava godišnje na temelju vrijednosti godišnjega etata na panju (koriste se podaci iz šumskogospodarskih planova).

Članak 15.

Za djelomično ograničenje intenziteta sječa, dobivene podatke treba smanjiti s odgovarajućim faktorom. Faktor umanjenja jest odnos između vrijednosti namjenskoga i ekonomskog etata.

Članak 16.

Vrijednosti boda iz članka 10. ovoga Pravilnika izraženu u kunama donosi Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva Republike Hrvatske na prijedlog Skupštine Trgovačkog društva.

Članak 17.

Obrasci OKFŠ – 1 i OKFŠ – 2 tiskani su uz ovaj Pravilnik i čine njegov sastavni dio.

III. UTVRĐIVANJE ZAKUPNINA ZA DAVANJE U ZAKUP ŠUMSKOG ZEMLJIŠTA

Članak 18.

Naknadu za zakup šumskog zemljišta određuje Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva na temelju prijedloga početne cijene Trgovačkog društva sukladno

članku 4. Uredbe o načinu i kriterijima za davanje u zakup šumskog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske (»Narodne novine« 108/06).

IV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 19.

Stupanjem na snagu ovoga Pravilnika prestaju važiti odredbe članaka 78. do 89. Pravilnika o uređivanju šuma (»Narodne novine« broj 11/97, 121/97, 132/97, 52/01, 150/03, 194/03, 55/04, 9/05 i 76/05).

Članak 20.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 011-02/06-01/100

Urbroj: 525-1-06-1

Zagreb, 24. studenoga 2006.

Ministar
poljoprivrede, šumarstva i
vodnoga gospodarstva
Petar Cobanković v. r.

PRILOG 1

BODOVNE VRIJEDNOSTI UNIŠTENIH ILI SMANJENIH OPĆEKORISNIH FUNKCIJA ŠUMA

Tablica OKFŠ – 1

OCJENA	BODOVI/ha
4	34 000,00
5	40 500,00
6	44 500,00
7	48 500,00
8	52 000,00
9	55 000,00
10	57 500,00
11	60 000,00
12	69 000,00
13	75 000,00
14	84 000,00
15	90 000,00

16	97 000,00
17	101 000,00
18	150 000,00
19	180 000,00
20	200 000,00
21	215 000,00
22	240 000,00
23	270 000,00
24	300 000,00
25	315 000,00
26	330 000,00
27	350 000,00
28	370 000,00
29	390 000,00
30	405 000,00
31	420 000,00
32	430 000,00
33	440 000,00
34	445 000,00
35	460 000,00
36	480 000,00
37	500 000,00
38	520 000,00
39	540 000,00
40	560 000,00
41	580 000,00

Prilog 2

TABLICA OBRAČUNA VRIJEDNOSTI OPĆEKORISNIH FUNKCIJA ŠUMA I ŠUMSKIH ZEMLJIŠTA

Tablica OKFŠ – 2

PODJELA SUMA I SUMSKOG ZEMLJIŠTA PREMA NAMJENI			Zaštita tla, prometnica i drugih objekata od erozije, bujica i poplava	Utjecaj na vodni rezim i hidroenergetski sustav	Utjecaj na plodnost tla i poljodjelsku proizvodnju	Utjecaj na klimu	Zaštita i umjerenje čovjekova okoliša	Stvaranje ljudske i pročišćivanje atmosfere	Rekreativna turistička zdravstvena funkcija
GOSPODARSKE ŠUME	N E P L O D N O	U R E							
	N E P R O I Z V O D N O	D A J N I							
	N E O B R A S L O	R A Z R E D I							
	O B R A S L O	VISOKE SREDNJE N PANJAČE I ŠIKARE S ŠIBLJACI K MAKIJE E GARIZI PLANTAŽE							
Z A Š Š T U I M T E N E	EROZIJA NAGIB VEĆI OD 50 % POSEBNI RAZRED								
ŠUME S POSEB- NAMJE NOM	ZA PROIZVODNJU ŠUMSKOG SJEMENA POSEBNE RIJETKOSTI I LJEPOTE, POSEBNE ZNANSTVENE I POVIJESNE VAŽNOSTI								
	ZA ZNANSTVENA ISTRAŽIVANJA, NASTAVU I OBРАНУ								
	ZA ODMOR I REKREACIJU								
	CJELOKUPNO								

